

a. kirikust ainult neli müüri seisid. Aastast 1627 on kogudusel esimene luteriusuline kirikuõpetaja. Veel 1643. a. on Rannul ja Puhjal ühine kirikuõpetaja. Arvatavasti alles pärast seda on nad kumbki iseisvaks eraldunud. Põhjasõja ja selle tagajärjed — katk ja nälgkurnavad jälle kihelkonda — ja 1725. a. on Rannu ja Puhja koos; neil on vähemalt ühine kirikuõpetaja. Perekonna-nimed on antud 1820. a. ümber. Läänud aastasaja usulisist liikumisist on mainimisvääriline ainult kreeka-katoliku usku minek; nimelt 1846.—1876. a. võttis arvurikas hulk eestlasi vene usu vastu; siis asutati Rannu õigeusu kogudus, millel 1894. aastal 1375 hinge oli (kõige suurem arv). Sest ajast peale on koguduse liikmete arv kahanema hakanud, iseäranis 1905. a. ning viimsete aastate sündmuste mõjul, ja on praegu vahest mõne saja hinge ümber suur.

Talude ostmine algas kihelkonnas 1863, mil osteti Rannu mõisalt 4 talu (Aruaia, Kivitare, Miku ja Peebu-Tinni). Põrs ostuaeg algas aga paar aastat hiljemini, kui Rannu mõisa 1865. a. ja Valguta 1866. a. suuremal arvul talusid müüma hakkasid. Tamme (veneaegne kroonu mõisa) algas müügiga alles 1876.

Ostuaega üksikuis valdades ja mõisais näitab umbkaudu järgmine tabel (kokku seatud Tartu-Võru Rahukogust saadud andmete põhjal):

Vald ja mõisa	Esimesed ostmised	Suurim ostuaeg	Viimased ostmised
Rannu vald:			
Rannu	1863 (4 talu)	1865 (22 talu)	1901. a.
Tamme.	1876 (3 talu)	1877—1885 (26 talu) 1891 (16 talu ja 15 väikekohta)	1899. a.
Valguta vald:			
Valguta.	1865 (3 talu)	1866 (12 talu) 1867 (16 talu) 1900 (24 talu)	1912. a.

Valdu on kihelkonnas praegu ainult kaks: Rannu (ühendatud end. Rannu ja Tamme kogukonnast 1903. aastal) ja Valguta (112. joon.), mis on moodustunud Rannu ja Rõngu kogukonna osadest.

Uuema aja sündmusist tähelepandavaid pole. 1905. a. möödus enam-vähem rahulikult; valdades peeti küll koosolekuid, kus peaasjalikult sõjariistade muretsemise küsimusi harutati, et kohalikud elanikud end „mustasaja“ vastu suudaksid kaitsta. Karistussalgad seisid Rannu ja Valguta mõisas, kes „hässitajatele“ vitsadega vallamaja juures ihunuhtlust jagasid ja Rannu mõisa juures inimese maha